

Ugeblad og Annoncetidende
for Allinge-Sandvig.
Gudhjem. Østerlars. Hasle
Olsker. Rutsker. Ro og Klemens.

Ansvarshavende Udgiver:
Otto Gornitzka. - Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri
Oplag ca. 3000 Eksemplarer

Nr 31

Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterl. Gange 8 Ø.
Forretningsann. 8 - - - - - 6 Ø.

Fredag den 3. August

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret
senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1928

Silden

er en lunefuld Fisk. Den har ikke som Torsken sine faste Legepladser, hvorhen den stedse vender tilbage. Den kan i Aarrækker, ja i Aarhundreder holde sig paa samme Sted; men saa forsvinder den pludselig, for igen at dukke op paa et andet Sted. Fra ældgamle Tider plejede Silden at gaa ind gennem Øresund for at kaste sin Røgn udenfor Skaanes Kyster. Mod Slutningen af det 12. Aarhundrede begyndte den at komme i saadanne Mængder, at det fik Betydning for hele Europas Hus-holdning. Saxo Grammatikus fortæller, at Silden kunde staa saa tæt i Sundet, at Skibene næsten ikke kunde ro frem gennem Stimerne. Der behøvedes ingen Kunst for at fange Silden; man kunde tage den med de bare Hænder.

Først i Slutningen af August kom Silden i større Mængder til Øresund. Den egentlige Fangsttid varede fra Vor Frue Dag (8. Sept.) til Aller Helgensdag (1. Nov.).

Fra Skaanes sydvestlige Spids skyder en hammerlignende Halvø frem. Her bragte for 500 Aar siden Silden Liv og Bevægelse og gjorde i de korte Høstmaaneder Falsterbo og Skanør til et af Midtpunkterne for Nordeuropas Handel. Her blev nemlig Silden bragt ind og opkøbt af Købmændene skriver Alexander Bugge i „Handel og Handelsveje i Europa i Middelalderen“. Men ogsaa paa Bornholm var der i de Tider et rigt Fiske. Fra de Tider stammer de gamle Kapelruiner paa Bornholm, og der var paa Hammeren omkring Salomons Kapel en talrig Fiskerbefolkning.

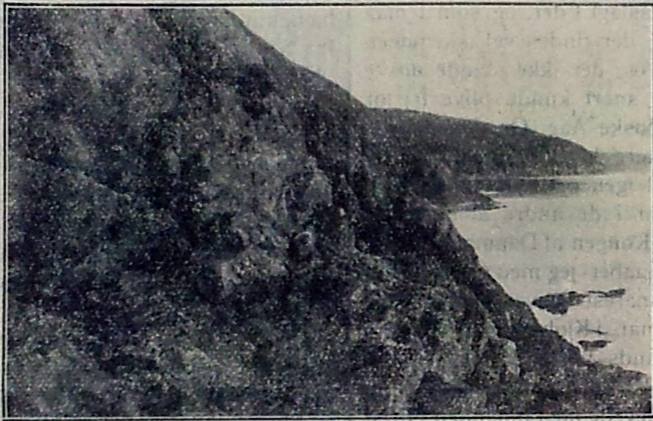
Den meste Sild blev i det 13de Aarhundrede tørret og pakket i flettede Kurve. Den kaldtes Meissasild eller „hvid Sild“ i Modsætning til „rød Sild“ eller røget Sild, som var en forholdsvis dyr Vare og kostede syv Gange saa meget som den tørrede Sild. At røge Silden var en Kunst, som kun Tyskere og Hollændere forstod sig paa. I Norge blev al Sild tørret. Senere blev det almindeligt at salte Silden og lægge den i Tønder. Røget blev Silden først hjemme i Tyskland. Affaldet (grum) blev til Sildetran. Grumbodernes Naboskab var ikke behagelig. Derfor krævede man, at de skulde ligge for sig selv nede ved Stranden.

Sildeudførslen dannede Grundlaget for det store Marked, som hver Høst holdtes i Skaane, og som samlede Folk fra alle Lande. Lidt efter lidt forstod Tyskerne her, ligesom i Bergen, at trænge sig ind og blive de eneraadende; oftest var det Folk fra Lübeck og de andre saakaldte vendiske Stæder. Hver af Hansastæderne havde sin faste Plads, det saakaldte Fed,

hvor de opslug deres Boder og skaltede og valtede, som de selv vilde. En Foged fra hver By førte Opsyn med deres Bysbørn og dømte dem i mindre Sager, medens Kongens Lensmand i Falsterbos faste Borg sørgede for at Markedsfreden blev overholdt, straffede Mord og Drab og indkrævede Told. Baade Fiskere, Købmænd og Værtshusholdere, ja selv Ganekonerne maatte svare Afgift til Kronen. Sidst i det 14. Aar-

Dagen og Drik og Svir om Natten. Mord og Drab hørte til Dagens Orden, og Selskabet var ikke det bedste. I Værtshusene skænkede løsagtige Kvinder Bægrene, og deres Skrig og Hvinen forstyrrede brave Folks Nattesøvn.

I Aarene henved 1425 blev Sildene helt borte fra Skaane, hvilket Folk tog som en Straf fra Gud; senere kom den dog tilbage. Men ogsaa i Nordsøen begyndte der nu et stort Sildefiskeri, som

Parti fra Hammeren.

hundrede havde den danske Konge en Indtægt af omkring 6000 lybske Mark af Skaanemarkedet (det er omtrent 70,000 Kr. i Sølvværdi, men i Virkeligheden flere Gange mere.)

Saalænge Markedet stod paa, herskede der et broget Liv. De fremmede Købmænd tilberedte og pakkede Silden og gjorde den færdig til Udførsel. — Sildetønderne blev forsynede med Mærker, enkelte og dobbelte Cirkler o. s. v., som skulde vise Varens Godhed. Men snart blev ogsaa Markedet Midtpunktet for en omfattende Handel. Der kom Skibe fra Øst og Vest: Skindvarer fra Rusland, Korn fra Lifland og svensk Osmundjern byttedes her med nederlandske Tøjer, med Salt fra Frankrig og Spanien, med tysk Øl eller med Vin fra Rhinen eller Gascogne.

Det var et underligt Liv som levedes her mens Markedet holdtes. En fransk Ridder, som i det 14. Aarhundrede kom til Skaane, fortæller, at næsten 300,000 Mennesker deltog i Sildefiskeriet. Der var 40,000 Baade og 500 større Skibe, i hvilke Silden blev saltet i Tønder.

Et Nutidsmenneske vilde vist næppe have befundet sig vel her, hvor Tusinder af Mennesker i flere Maaneder levede sammen paa et saa lille Omraade. Boderne, som blev slaaget op for Markedstiden, var sikkert usle, og dertil kom Stanken fra Tran og halvraadden Fisk og fra Menneskene selv, som i hele denne Tid næppe havde Tid til at skifte Klæder.

— Det var et haardt Arbejde om

især berigede Hollænderne og Flamlænderne. — Men i Løbet af det 16. Aarhundrede trak Silden sig ganske bort fra Skaanes Kyster, Skibene standsede ikke længere ved Skanør, Markedet forfaldt, Flyvesandet blev Herre paa Odden, og de engang saa blomstrende Byer Skanør og Falsterbo sank ned til kun at være Landsbyer. Hvor der forud stod Kro ved Kro, og „Ølkonerne“ levede deres løsslupne Liv, findes nu kun en eneste Gæstgivergaard. Kun Kirkerne vidner endnu om svunden Storhed.

Lidt om Støvler og Sko

Fodtøjet er et aktuelt Spørgsmaal. Men det er ikke lysteligt at se frem i Tiden. Lad os da for en Gangs Skyld se os tilbage! Ogsaa i ældre Dage havde man paa det Omraade sine Genvordigheder og Spekulationer.

I længst henfaren Tid gik Folk jo med Hoser af tykt Stof, Klæde eller Læder indenfor Skoen, og denne, der kun skulde tage mod det værste Slid under Gangen, betegnedes ikke alene sprogligt som en blot Saal (fransk soulier af solea, Saal), den var Middelalderen igennem heller ikke stort mere. Skoens Rande gik kun svagt op om Fodens Sider og fastholdtes under Gangen ved Baand om Ankelen, Skoremme eller Skotvinger.

Vilde man vise sig festklædt efter fattig Lejlighed, iførte man sig Dobbeltthose, der adskilte sig fra Bindesaalen ved at have Fodens

Form, ved at dække den helt og ikke behøve Baand — den svarede til Nutidens Galosche. Paa Kristi Himmelfart-Billedet i Niels Hemmingsens Postille har Freiseren Sko af den Art, der dog lades tilbage paa Jorden. Man brugte ogsaa, hvad der maatte være endnu finere, at møde til Fest med hele to Par Hoser paa.

Det kunde synes nærliggende her at søge Støvlernes Oprindelse; men det vilde ikke være rigtigt. Alene Navnet Støvle (af æstivalis, sommerlig) peger andet Steds hen, og den var da ogsaa fra først af et Luksusstykke, en Art Sommerovertræk for lyse Hoser, som de fornemme benyttede paa Jagtture eller ved Dans i fugtigt Græs. En anden Sag er, at disse fine Støvler godt kan have givet Anledning til, at Bønderne mødte til Fest i to Par Hoser. En forøget Anvendelse blev der for Støvlen, efterhaanden som fine Folk gav sig til at gaa med Linhoser og strikkede Strømper. Thi bar man nu det bløde, magelige Stof indvendigt, maatte det svære, beskyttende Lag, Læderet, forlægges til et ydre Lag.

For denne Udvikling gør Troels-Lund omhyggeligt Rede. Omslaget foregik just i hans — det vil altsaa sige i det sekstende Aarhundrede. Fra den Tid har Læderstøvlen, fortæller han, tilkæmpet sig en hurtigt voksende Betydning. I det næste Aarhundredes Begyndelse lagde den sig endnu først logrende, bredkravet ned, som om den venlig var villig til at omslutte det hele Ben, selv hvor det var tykke. Saa rejste den sig trodsig, langskaftet op, struttet bestandig videre indtil den paa Karl den Tolvtes Tid naaede sin fuldeste Forlighed, en vældig Læderbeholder med lange Sporer bagud og Skyklapper foroven. Hele Europa blev overvundet. Alle Mænd brugte nu Rytterstøvler med en Pandedusk foroven, der hvor Støvlen mødtes med Knæbukserne. Selv efter at den franske Revolution havde indført et nyt ydre Lag, de lange Benklæder, holdt de langskafte Støvler sig, indtil de ved Midten af det svundne Aarhundrede maatte vige.

Mens man her i Norden for Støvlens Vedkommende gik med til alle Overdrivelser, holdt man sig, hvad Skoen angaar, mere tilbage. Men ogsaa denne havde — før Støvleperioden — sin Rasetid. Først fik den Snel, saa gav man den brede Næser; til sidst lod man den faa Pæle-Saal og blive til Stylte. Fordelen var, at man kunde lægge en Alen til sin Vækst; de højeste Styltesko var virkelig en Alen høje og kunde jo, baarne af en Kvinde, helt skjules under en lang Kjole, men det krævede til Gengæld Øvelse at bevæge sig frit og naturligt paa dem.

Den Tid er nu omme. Siden Hosen helt er afskaffet og afløst af den bløde, strikkede Strømpe, har det, siger Troels-Lund, staaet enhver klart, at Skoens Hovedopgave var at værne om Strømpen, og at den hverken i Form eller Stof kunde have særlige Opgaver, der afveg herfra. Fod, Sko, Strømpe har siden da haft det jævnt godt sammen. Henimod vort Aarhundrede foregik der en stigende Tilnærmelse mellem Sko og Støvle. Enige i det væsentlige plages de kun begge endnu af det Maalestykke, som deres Overmænd stadig kræver løst af dem: stor indvendig, lille udvendig.

Sommernat.

Det suser saa tungt i det højede Korn, hvor Tidslerne gemmer sig, den grønlig Torn, det dufter saa ramt fra den duggede Skov, hvor Pan lister rundt paa sin duskede Hov. Jeg elsker at vandre alene og fri og famle mig frem ad den mosklædte Sti — Der er ingen, som græder og er saa forladt, fordi jeg gaar bort i den lyse Nat. —

Jeg taler til Maanen og Stjernernes Hær, jeg klapper de store, stilfærdige Træer, der er ingen, som venter med arrige Ord, fordi jeg er Elsker af Stjerner og Jord. Aage Berntsen.

Christiansø.

Det er Søndag Formiddag. To store hvidmalede tyske Passagerdampere ligger forankrede i Bygten ved Sandvig og udspyr deres Ladning af sommerglade Turister, der i smaa Motorbaade tøfer ind i Havnen.

En stor sortmalet Passagerdampersvinger i en Bue udenom og giver et kort Stød i Fløjten. Der er Musik ombord, og efter et kort Ophold damper den videre.

„Hvor gaar den hen“, spørger jeg.

„Til Christiansø. — Har De aldrig været paa Christiansø?“ spørger min Hjemmelsmand forbavset. „Ingen Turist faar det fulde Udbytte af en Bornholmerrejse, hvis han ikke tager en Svipatur over til Øerne, de er om jeg saa maa sige

Verdens ottende Underværk!

og der gaar Damper over næsten hver Dag.“

Min Interesse var vakt, og næste Dag border jeg Østbornholmeren og bliver hurtigt indrulleret i en lille Klike glade Sommergæ-

ster, af hvilke enkelte er stedkendte og lover os godt Udbytte af Turen.

Snart ligger Bornholm fra Hamneren til Gudhjem som et Grandevue, der efterhaanden udviskes i blaa Taagedis. Maager følger vort Kølvand, og der — forude dukker Vidunderløverne op af det solglitrende Hav.

Christiansø, Frederiksø, Græsholmene, Tat og hvad de nu alle hedder ligner smaa Sydhavsøer eller drager maaske snarere Tanken hen paa Middelhavet. Disse bizarre Fæstningstaarne, disse groteske Stenmure minder om Sarasenske Røverborge fra en svunden Oldtid, disse morsomme stenomgærdede Haver synes uberørte af Tidens Omskiftelser. Vi svinger sydøst om Christiansø, ind mellem Klipper og Skær, og pludselig glider vi ind i den smalle, dybe Sejlrende mellem Øerne, der danner den nordre Havn.

Dette uventede Sving lige ind i Øgruppens Centrum, det hastigt skiftende Panorama virker betagende. Den friske Brise, Skumsprøjet om Boven. Maagerne er pludselig borte. Vi glider ligesom gennem en stille Kanal ind i en Lilleputby og lægger til ved et Stykke af Chr. den Fjerdes Nyboder. Luften er sitrende varm og Solens Straaler mærkes næsten tropisk.

Vi stiger i Land og baner os Vej op ad deslidte hundreedaarige Trappetrin til „Bella vista“, hvor „Urskoven“ breder sig, og Figen-træets Blade yder lidt Skygge, og ser heroppefra ud over de fremmedartede Omgivelser. Der nede ligger Havnen med Skibe og Baade, der fører Hængebroen over til Frederiksø med de maleriske Fiskerhuse, det runde Taarn, Dr. Dampes Fængsel og Forsamlingshuset, populært kaldet, „Maanen“, Øens fornemste Danselokale.

Vor Cicerone, Hr. S. Bang, fører os ind i „Bella vista“, der nu er indrettet som Kunstnerpaulun med en righoldig Samling af Skitser og Malerier af Kunstmaler Tryde, Eyvind Lassen, Fru Blang m. fl.

Oppe i den gamle Kommandantbolig, der nu er Pensionat og Købmandshandel, vrimler det med Tu-

risten, der skal have en Forfriskning. Udenfor er stillet smaa Borde mellem grønne Træer og gamle Kanoner: men hver Plads er optaget. Vi gaar vor Ronde op til det gamle Fæstningstaarn, der nu rummer Kirken og Fyret, som Nat efter Nat sender sine vejledende Blink ud over Havet. Herfra er der ikke langt til Kirkegaarden og Møllebakken, Øens højeste Punkt. Heroppefra er der vid Udsigt ud over Havet til Moderlandet og ned over Øerne, indrammet af maleriske Fæstningsmure og Bastioner.

Indenfor Murene er smaa Haver indrammet af høje Stengærder — gamle Soldaterhaver, i hvilke trives en frodig Vegetation — og idylliske Damme og Brønde, hvor Regnvandet opsamles. Her er ogsaa Kommandanthaven, bekendt for sin sjeldne Flora, Kongens Have, Mindehuset og -Brøndene, omgivet af 100-aarige Elme, Rugmarken ved „Verdens Ende“, Salmens Brønd eller Præstedammen med snadrende Gæs og Ænder.

Vor Cicerone fører os forbi en Mængde Motiver, der bedre kan males end beskrives, fører os ned gennem den lille Nybodergade med den knudrede Brølægning — ind i de smaa lavloftede Stuer med de dybe Vindusrammer, der kun lader et sparsomt Dagslys trænge ind. Saa gaar vi til „Sydvesten“, den røde Kokarde viser Vej, og staar snart i en Lilleputhave, omgivet af sjeldne Planter. Et gammelt Vagthus er her indrettet til Beboelse og monteret med gamle Møbler og antikke Sager, selv det gamle Fyrsted og de blyindfattede smaa Ruder mangler ikke.

Her har Eneboeren Stephan Nyland henlevet sine sidste Dage og ham skyldes den rige og sjeldne Flora.

— Medens vi opholder os her, bryder et Uvejr løs, Tordenen ruller og Lynene knitrer, en sær Uhyggestemning breder sig over den dystre Stue og maner Fortiden frem: men det er kun et Øjeblik, saa skinner Solen atter og i det dejligste Sommervejr damper vi atter tilbage til Bornholm.

Der kunde være meget mere at fortælle om disse Vidunderløver — men de skal ses og ikke beskrives.

Turist.

Opstanden i 1658.

—o—

Det er rimeligt at antage, at Initiativet til Bornholmernes Opstand mod Svenskevældet udgik fra Bornholm, og Æren herfor tilkommer sandsynligvis den tidligere Slotsskriver fra den danske Tid, Jens Larsen Risom. Han var jo vant til at korrespondere med den danske Regering, og det er sikkert ham, der har givet Anledning til efterfølgende Brev fra Kongens Kabinetssekretær Hans Oldeland til Borgmester Peder Olsen i Hasle.

En lignende Opfordring til Opstand udgik til Malmø, men her mislykkedes det, da Sømmensværgelsen blev røbet i Utide af svenske Krigsfanger, der var undvejet fra Bornholm, hvor de havde faaet Nys om det. Førerne blev henrettede.

Oldelands Brev lyder saaledes, idet Sproget er noget moderniseret:

Ærlige, velvise Borgmester, Borgere samt velmenende Almue paa Bornholm.

Hilsen i Guds Navn!

Jeg tvivler ikke om, at I betænker den Frihed I har nydt under Eders fornemme Herre og Konge i Danmark og at I ogsaa betænker, hvilken Møje og ogsaa andre Besværligheder disse Svenskere have paalagt Eder, og som I maa udstaa; der findes vel ikke nogen blandt os, der ikke skulde ønske at han snart kunde blive fri for det svenske Aag. Og desuden — Gud være lovet — staar det nu godt til igen om Kjøbenhavn saavel som i de andre af højest bemeldte Kongen af Danmarks Land.

Da haaber jeg med Guds Hjælp at I snarest bliver undsat saa snart man i Kjøbenhavn vil erfare vort Lands Tilstand; idet jeg formoder, at enhver der i Tiden under os levede med hinanden i Fred og for deres Herre og Konge i Danmark, vil igen med Tiden blive højest bemeldte Konge af Danmarks tro Undersaatter.

Jeg tvivler ikke om at saadan Troskab og Velvilie i kommende Tid vil blive belønnet af højest bemeldte kongelige Majestæt.

Jeg ønsker Eder hermed under Guds højeste Beskyttelse. Af Hjerter ønskende, at I snart igen maa faa Eders Frihed.

26. Oktobris 1658.

Eders ubekendte og velaffectionirte Ven Hans Oldeland.

Paa dette Brev har Peder Olsen aabenbart givet et gunstigt Svar, for kort Tid efter gentages Opfordringen af selveste hans Majestæt Kong Frederik den Tredie saalydende:

Vi hilse Eder alle og enhver. Du christelige . . . Borgmester saavel som Almuen, samtlige Indvaanere paa Bornholm, hjertelig og evig med Gud og vor Naade.

Vid, saafremt det ikke er bekendt, at vi uformodet for nogen Tid siden blev overfaldet af den svenske Konge, hvis Krigsmagt faldt ind i vort Land Sjælland og belejrede vor Residence Stad Kjøbenhavn til Lands og til Vands, imod alle afsluttede Traktater og endnu, medens vi var i Færd med at affatte en Overenskomst med hans herværende Gesandt.

Men nu er vi for saa vidt fri ved Guds naadige Bistand og den fra Holland sendte Hjælp, saa vi ved Guds Hjælp ikke mere have at frygte for Fjendens Krigsflaade, og har Fjenden ogsaa ophævet og forladt Belejringsværkerne her om Byen.

Da vi nu ikke tvivle om Eders Troskab og gode Vilie mod os og

Eders Fædreland, saa ville vi ogsaa formane Eder og bede Eder betænke, at I ingen Lejlighed lader gaa forbi til at udtænke Midler og Udveje til ved Guds naadige Bistand at afkaste det svenske Aag.

Til den Ende maa I trage i Synderlighed om muligt at ruinere Guarnisonen paa Hammershus paa det at Landet igen kan komme Eder i Hænde, efterdi I nu ikke mere behøve for den svenske Flaade at frygte.

Vi ville Eders Troskab, som I til den Tid os beviser, i al Naade erkiende, naar Gud igen giver Fred og dertil ydermere, hvis I ogsaa godvillig ville give Eder under vor Regering, med saadanne Privilegier og Naadesbevisninger forsyn, hvoraf I Nytte og Fordel kunne have. Givet paa vort Slot i Kjøbenhavn 8. November 1658

under vor Haand og Segl (L. S.) Frederich. (Forts.)

Sæconens største Festaften

En Nat paa Hammershus

Originalt Festarrangement paa „STRANDHOTELLET“.

— Kapelmester: ALVIN KOCH —

Fredag den 3. August Kl. 8,30 Aften.

Store Overraskelser. — Fri Entree.

Fr. Bidstrup, Sandvig.

Fra Aage til Aage.

—o—

Den kendte Charlottenborgudstillers Clemmen Clemmensen har for Tiden arrangeret en Op-hængning af Billeder med Motiver fra Sandvig og Omegn paa Hotel „Nordland“.

Vi har besøgt Udstillingen og maa sige, at Hr. Clemmensen har forstaaet at træffe den specielle bornholmske Stemning, der udstraaler fra de solbeskinnede barske Klipper i Forening med venlige røde Hustage blandt frodig Vegetation.

Hr. Cl. har fra Strand og Havn, fra Gade og Landevej med kraftige Farver fortalt om Solens Spil og Skyggernes Liv, og vi kan paa det varmeste anbefale enhver Kunstelsker at besøge Udstillingen.

Hr. Clemmensens Naturopfattelse forener i sig den gamle Malerens naturtro Gengivelse med den moderne Metodes første Stemning.

Paa Finnedalen

bor for Tiden følgende:

Hr. Stabsdyrlæge Friis, Kbh. Hr. Højesteretsdommer Nellemann med Frue, Kbh. Hr. Tandlæge Gormsen m. Frue, Kbh. Hr. Doktor Thorlasius med Frue, Kbh. Hr. Fuldmægtig i Ø. K. Claussen m. Frue og Datter, Kbh. Hr. Restauratør Aage Thomsen m. Frue og Datter, Kbh. Hr. Magister Otto Madsen, Falster. Hr. kgl. Kapelmusikus William Andersen, Kbh. Hr. Grosserer E. Jensen m. Frue og Datter, Kbh. Hr. Kaptajn Winkelham m. Frue, Kbh. Hr. Gods-ejer Dr. phil. Versteher m. Frue, Berlin. Hr. Studienrat. Lüchen, Oldenburg. Frk. Inspektrice (Zahles Skole) B. Kjeldgaard, Kbh. Enkefrue I. Kjeldgaard, Kbh. Hr. Postkontrolør J. Jensen m. Frue, Kbh. Hr. og Frk. Undén, Kbh. Hr. Semenarieførstander Lund m. Frue, Kbh. Fru H. Koefoed, Kbh. Frk. Assistent Anna Lindhard, Kbh. Enkefru Augusta Lindhard, Kjøbenhavn. Hr. Birkefuldmægtig Ølenschläger m. Frue, Frederiksberg. Hr. Apotheker K. V. Tjelle-sen m. Frue, Kbh.

Palmehavens venetianske Aften

i Mandags var overmaade vellykket. Tilstrømningen var overvældende og mange maatte gaa uden at kunne faa Plads. — En Slags Fakkeltog med smaa Lygter gennem Haven indledede ved 10-Tiden de speciel venetianske Foreteelser, som bestod i Anvendelsen af humoristiske og fantastiske Hovedbeklædninger, forskellige Attraps, Serpentin osv. —

til stor Jubel for Deltagerne. De fleste af dem havde vel næppe været i Venedig; men nu ved de altsaa, hvordan det gaar til der. Dette til Underretning for andre. De behøver ikke mere at rejse til Venedig. Tag til Sandvig i Stedet for.

Hammershus paa Strandhotellet.

Sandvigs Forlystelsesetablissementer Hotel Sandvig, Strandhotellet og Strandslot synes i Aar at supplere hinanden paa bedste Maade. Er der ikke noget særligt paa Færde det ene Sted, ja, saa er der det paa det andet. Ingen Dag i Ugen behøver den besøgende at kede sig.

Strandhotellet har nu gjort en alvorlig Kraftanstrengelse for at præstere noget virkeligt epokegørende. Fald ikke ned af Stolen! Hotellet har forsøgt at flytte Hammershus Slot ned i sin Koncertsal. Venner af Hotellets elskverdige Vært, Kunstnere af forskellig Art har arbejdet Dag og Nat (flere i Træk) for at skabe Underværket. Er det lykkedes? Publikum maa afgøre det.

— Tusinder af Munkesten og Hundreder af mægtige, mosgroede Kampesten er slæbt derned (hvad siger Hauberg?) og muret sammen til Buer, Hvælvinger, Skydehuller m. m. Fuldmaanen skinner gennem Vindueshullerne, ja, selv Udsigterne er taget med. — Et veritabelt Kæmpetræ er anbragt midt i Salen.

Arrangørerne er Underdirektør Barnung og Kunstmaler Grauegaard samt Primit. Koefoed som særlig sagkyndig.

Den historiske Begivenhed hin mindeværdige Nat 8.—9. Dec. 1658 da Slottet blev vundet og plyndret af Bornholmerne søges genkaldt i Erindringen. — Paa Fredag den 3. Aug. vil Vindebroen gaa ned og Slottet overgive sig Besejrerne, hvem det vil blive tilladt (dog mod passende Godtgørelse) at plyndre baade Vinkælderen og Spisekammeret samt forlyste sig med diverse Skæmt.

Ordren lyder: Hver Mand medtage sin Kvinde og uopholdelig begive sig til Valpladsen. Man sikre sig Plads i Tide.

Vester-Vov-Vov,

den store Palladium Film, der har vakt saa megen Opsigt, forevises Fredag og Søndag i Biografen. „Kjøbenhavn“ skriver bl. a.:

Det er længe siden, vore Venner Fyrtaarnet og Bivognen har

NORDBORNHOLM læses i alle Hjem!

og egner sig derfor bedst for Avertering. Foreninger kan benytte Bladet som Medlemsblad. Alle Bekendtgørelser om Møder og Generalforsamlinger optages billigst, og Referater optages gratis. Benyt derfor „Nordbornholm“ som Medlemsblad, vort Blad er upartisk.

været saa morsomme som i dette nye Lau Lauritzen-Arbejde. Fra Wien, Paris og Italien er de atter vendt hjem til de danske Egne, hvor deres Ry oprindeligt skabtes — og her hører de nu en Gang hjemme. Vesterhavet i Storm og Stille, i Vrede og Mildhed er i denne Film Baggrunden for deres besynderlige og morsomme Oplevelser. De prøver selv at fiske, de bygger Hytte — paa en højst besynderlig og lattervækkende Maade —, og de redder, som de brave Fyre, de paa Bunden er, til Slut Lykken for de to unge Elskende.

Nordbornholm

bliver herefter omdelt i **Hasle** ved Bud. — Vor Repræsentant, Hr. Boghandler **Markmann** modtager **Annoncer** og **Nyhedsstof** til »Nordbornholm« samt tegner Abonnement paa Bladet. **Kun 1 Kr.** Enkelte Numre 5 Øre.
Ring op Telefon Hasle 90 eller Allinge 74.

Butebilen.

Hverdage og Søn- og Helligdage. 17. Juni — 1. September.

Kønne — Hammershus — Kønne.

7,50	Kønne, St. Torv	21,25
	Blytobbegaard	
8,05	Nabygaard	21,10
	Svalhøj	
8,20	Hasle	20,55
	Tegltaas	
8,40	Johns Kapel	20,39
8,47	Bani (Finnedalen)	20,33
	Stobbo	
9,05	Allinge (Højers)	20,17
9,15	Sandvig (Torv)	20,07
	Blanchs Hotel	
9,25	Hotel Hammersh.	20,00

Hammersh. — Almindig. — Hammersh.

9,40	Hotel Hammersh.	17,50
9,50	Sandvig (Torv)	17,40
10,00	Allinge (Torv)	17,33
10,14	Difter (Brugsf.)	17,20
10,22	Huitedal	17,12
10,35	Hs (Afholdsh.)	17,00
10,55	Gudbejm	16,35
	Osterlars	
11,34	Almindingen	16,00

Ligkister

Tlf. n. 13. L. PIHL. Klemens.

Straa- og Stof-Hatte

til voksne og Børn
frit Valg — 50 Øre.
Andr. Thomsen
HASLE.

Vi beder indtrængende de averterende indløse vore Indbetalingskort, da vi har store Udgifter og maa betale Postvæsenet forud for hvert Kvartal.

Hjertelig Tak

for al Opmærksomhed ved vort Bryllup.
Agnes og Julius Stenberg, Olsker.

Tabt!

En lille brun Dameportemonnae indeholdende nogle Smaapenge, Frimærker samt en Guldarmænke er tabt og bedes mod Ducør afleveret i Produktet.

En Taske,

bl. a. indeholdende en Sangbog med Navn Valborg Kofod, er Søndag tabt mellem Tein og Bedegade. Bedes afleveret til Tein Brugsforening ell. Nørregaard, Kl.

1-aarige, tværstribede Plymouths Rocks

3 Haner og 50 Høns er til Salg. Portor Holm, Allinge.

Biografen.

Fredeg Kl. 8.
Søndag den 5. August Kl. 7. og 9.

Vester-Vov-Vov

med Fyrtaarnet og Bivognen.

En god Rottehund

ønskes til Købs.
Chr. Jensen, Petersborg.
Klemensker St.

Dagligstuemøblement

(Plyds) sælges samlet eller delvis. En Jernseng med Fjedermadras, Tæpper og Puder sælges.
Henvendelse **Fru Alhede, "Messen", Allinge.**

Grindringsliste.

Borgmesterkontoret 2—4 Eftm.
Bornholms Brandforsikringskassas Sognekomm. Alfred Larsen.
Dampskibe- og Skibepeditionen, aaben ved Sibenes Ankomst og Afgang Tirsdag og Fredag Efterm., Mandag og Torsdag Form.
Sygehuslægen 8—9 og 2—3.
Folketingsbiblioteket (Borgerstolen) 1 Sal
Kassekontoret Sognedage fra 5—9 Eftm.
Udlaan Mandag og Fredag 7—8, samt Tirsdag 3—4.
Hjælpekasen. Form. Arb. Wald. Larsen, Kasserer Sth Klaus Svendsen, Sandv.
Jernbanest. Værelset aabent for Gods 8,30—12 og 2,30—6.
Klemensker Jernbanestation
Kontortid 8—11,30 og 13—17,30
Kønterontoret 11—1 og 2—3.
Lørdag tillige 6—8
Kirkevejen 3—4.
Laane- & Distontobanten 2—4 Eftm.
Postkontoret. Sognedage 9—12 og 2—6
Spaniabien-Ameritalinien.
Agent Otto Gornitzka.
Sporekasen 9—12 og 2—4
Stempelfilial i Sporekasen 9—12 og 2—4
Branddirektøren do.
Statsanstalten for Livsforsikring ved Stationsf. Kofod. Kontortid 9—12 Form.
Telegraphstationen 9—12 og 2—6.
Toldamret 8—12 Form. 2—5 Efterm.

Allinge nye Møbelmagasin

Havnegade 53. (forh. Købm. Vald. Jørgensens Ejend.)
Stort Ud tillings- og Prøvelager af Soveværelser, Spise-
stuer, Herreværelser, Dagligstuer og enkelte Møbler.
Credit indrømmes fra 5 Kr. ugentl.
Stor Rabat pr. Contant.
Peter Emil Holm.
10 Aars Garanti.

Peter Emil Holm træffes fra 1. Juli til 15. August personligt
Havnegade 53. Tlf. Allinge 128.

Hvor skal vi mødes?

Selvfolgelig paa
HOTEL „HAMMERSHUS“
der træffer man altid gode Venner!

Der findes kun een

Palmehave

paa Bornholm!

Daglig Koncert

„Der er Slag i Gongongen“. Ny
Foxtrot af Nespi, tilegnet Palme-
haven — spilles hver Aften —
mægtig Sukces!

Kur- og Badehotel

„Finnedalen“

CONCERT Søndag 4—6
DANSANT Onsdag 8—11

„Strandhotellet“

Hver Aften Koncert dansant.
Kapelmst. Alvin Koch
Ballonaften hver Onsd. og Lørd.
1. Kl.s Varer til rimelige Priser.
Ærb. **Fr. Bidstrup.**

Til Skibe og Baade

anbefales

Sjækler, Blokke, Kause,
Takkelhager, Dyvelsklor,
Aaregasler, Baadshager, Rørtænger,
Kalfatterjern, Skruenøgler m. m.
Galv. Spiger, Søm og Klinkeplader,
Messinghængsler og -skruer,
Kobberson,
Pudsetvist, Rotting, Catechu,
Motorlamper og løse Brændere.
Primusapparater.
Olierevne Farver i bedste hold-
bare og dækkraftige Kvaliteter.
Pensler.
Maskinglassur i sort, grøn og rød.
Alluminio Galvanfarve
er holdbar mod Varme og Olie.
Alt sælges til
billigst mulige Priser

P. C. Holm

Tlf. 39. ALLINGE Tlf. 39.

Stue- & Vækkeure,

Lommeure,
Herre- og Dame-Armbaandsure,
Urkedæder og Urarmbaand
i stort Udvalg
Conrad Hansen, Tlf. Allinge 140.

Landejendom,

7 Tdl., billig til Salg eller Bytte
med et mindre Sted eller et Hus.
En Personbil kan tages som Ud-
betaling. Eventuelt kan Ejendom-
men faas i Forpagtning.
Billet mrkt. „Ejendom“ modt. Bl. K.
Vi har meget smaa Priser
paa alle Sorter

dansk Sukker

Nr. 1
Ægte St. Croix Sukker, Kandis
Alle Slags nye
Krydderier
anbefales nu til Syltningen.
Nordlandets Handelshus.

Et Parti gode

Forretningskonvolutter

sælges med Firma for kun 10 Kr.
pr. Mille.
Allinge Bogtrykkeri.

Turistforretningen

Storegade — Hasle
anbefales.
Bøger, Blade, Tidsskrifter,
Postkort, Film etc.
Cigarer, Cigaretter, Tobak,
Chokolade, Konfect.
Strandartikler.
Gør Deres Indkøb i
Marckmann's Boghandel,
Storegade — Hasle.

Til Syltning

anbefales
Demerara Sukker,
granuleret Melis,
Topmelis No. 1.
Ægte Bourbon Vanillie 20-30-55.
Anticil Syltepulver.
J. B. Larsen.

Ligkister og Ligsenge

altid paa Lager i alle Størrelser,
og forskellig Udstyrelser og Priser.
Anton Sonnes Byggeforretning
Telefon Allinge 69.
Indehaver Chr. Sonne.

Allinge Skæperpi

Optændningsbrænde altid paa
Lager, billige Priser.
Tlf. 29. **Geert Hansen.**

Dame- og Børne-Hatte

udsælges meget billigt.
Louise Larsen, Allinge.

FLÆSK, Kød og Pølser

modtages til Røgning hos
Stagterm. Phillipsen, Sandvlg.

Vi sælger bedste Sort Standard

Høstbindegarn

i store Nøgler.
Gør Bestilling i
Nordlandets Handelshus.

Galvanis. Pandeplader,

prima engelsk Fabrikat.
Forlang Tilbud!
Andr. Kofod,
Telefon Hasle 17.

Herkules og Tryk Cykler,

Dæk, Slanger og øvrige Cykledøle.
Billigste Dags-Priser.
Gode Betalingsvilkår.
Andr. Kofod,
Telefon Hasle 17.

vor hjemmelavede
Prøve Fars, Medisterpølse
og Paalæg.
Varerne garanteres
altid friske, da de opbevares i
moderne, elektrisk Køleanlæg.

A. Lyster

Telefon Hasle Nr. 74.

Ajletønder,

Saltkar og Skoldekar anbefales
til billigste Priser.
Hasle Bødderforretning,
Tlf. Hasle 105.

Avertér i „Nordbornholm“!

„Vingaarden“

Conditori og Hjemmebageri
Sandvig
Kaffe, The, Chokolade, Sødvand
m. m. m.
Hyggelige Lokaler, billige Priser.
Madkurve kan medbringes.

8 Pers. Bil udlejes billigt

J. Marcher. Telefon Allinge 120

Kaffens Aroma

gaar tabt, naar den lagres
efter Malningen. — Fire
Sorter fineste Kaffe til Kon-
kurrencepriser leveres fra
„PRIMA“
Kaffen males i Kundernes Paasyn.

Allinge Teglværk

anbefales.
Mursten, Teglsten, Drænrør.
Tlf. 127.

Johanne Hansens

Victualieforretning
anbefaler
hjemmelavet Fars, Medisterpølse,
Lungepølse, Sylte og Leverpostej.
Fersk, saltet og røget Flæsk.
Lindeplads - Allinge - Telefon 45

Benmel.

Godt, tørt Benmel er til Salg.
10 Kr. pr. 100 kg.
Fodermelsfabriken, Nyker.
Tlf. 79.

Vi beder om Bestilling paa
18 pCt. Superfosfat
37 pCt. Kaligødning
**Nørre-Flødals Gødnings-
kalk**
Vi har Lager af
Norge Salpeter,
Tysk Kalk Salpeter,
Chili Salpeter.
Nordlandets Handelshus.

Fyrrebrædder

og stærke firkantede
Udskudsbrædder
alle Brædder, alle Tykkelser, alle
Længder. — Disse er meget gode
til alle Reparationer og til at lave
Høstvognene med.
Priserne er meget rimelige i
Nordlandets Handelshus.

Tegn Dem som

Abonnent

„NORDBORNHOLM“
koster kun 1 Kr.
Enkelte Numre 5 Øre.

Syforeningen

i Olsker afholder Udsalg Torsdag
den 9. ds. Kl. 2,30.

Hvad Fingernegele fortæller.

Det er ikke alene af Haandens Linier, men ogsaa af Fingernegele, at man er i Stand til at udgranske et Menneskes Karakter. I hvert Fald paastaar en lærd Englænder det, og han paastaar yderligere, at man ved et Studium af Neglene langt hurtigere og lettere kommer til et paalideligt Resultat end ved at studere Haandens Linier. Han har opstillet et helt System, og da det antagelig kan interessere en og anden paa Grundlag af Neglene at underkaste deres egen samt deres Bekendtes Karakter og Tilbøjeligheder et Studium, skal vi her gengive Systemets Hovedtræk:

En Person, der har brede Fingernegele, er i Reglen i Besiddelse af et mildt blødt og fintfølede Naturel. Han er nobel af Tænkemaade, men er samtidig en Del unselig af sig.

Har en Person Negle, der er stærkt rødlige og plettede, kan man derimod være sikker paa, at han ikke er fintfølede og heller ikke undseelig. Tværtimod, han er en Initiativets Mand, har Lyst og i Reglen ogsaa Evne til at herske. Kommer han med i en Krig, vil han vise sig tapper og modig, men samtidig er han hensynsløs og har Anlæg for Grusomhed.

Er Neglene hvidplettede, er det ligeledes et Tegn paa, at Vedkommende er i Besiddelse af Mod, Initiativ og Virkelyst, men samtidigt er det et Tegn paa, at han ikke har det rette Greb paa Tingene, og at Uheldet derfor oftest følger ham.

At et Menneske har meget lyse Negle, skal være et Tegn paa, at han er svag af Karakter og ogsaa noget sygelig. Endvidere findes lyse Negle ligeledes hos Personer, af melankolsk Temperament samt hos Personer, der er i Besiddelse af en stærk Higen efter at samle sig Kundskaber.

Helt hvide Negle er Kendetegnet paa stor Beundring overfor det modsatte Køn. Endvidere er Vedkommende ofte af en noget svag Konstitution samt en Del ilter og heftig.

Folk med smalle Negle er meget ærgerrige, de interesserer sig stærkt for Politik, er trættekære og ofte særdeles rappe i Munden.

Buede Negle er mere Kendetegnet paa personlig Forfængelighed end paa Ærgerrighed. Personer med saadanne Negle har høje Tanker om deres eget Værd. Endvidere er de, naar de skal foretage sig noget, temmelig hastige og er tilbøjelige til at overile sig.

Lange Negle er Tegn paa, at deres Besidder ikke har nogen Tillid til sine Medmennesker. Endvidere har Vedkommende en stærk Tilbøjelighed til at stille sig i Opposition mod andre, altsaa bekæmpe de Meninger og Udtalelser, han hører fremsat.

Personer, der har god Appetit og sover godt, har, som oftest Negle, der er næsten helt overvokkede af Kød, medens Negle, der ved Siderne vokser ind i Kød, er Tegn paa, at deres Besidder er ødselt anlagt og har Tilbøjelighed til Luksus.

Ikke sandt, det er en hel Del, som man kan faa at vide ved at studere Folks Negle. Nu kan man jo selv prøve, om det passer, men det gør det jo nok Omtalte lærde Englænder, der har ofret flere Aar af sit Liv paa Neglenes Studium, borger i hvert Fald med sit Ord derfor.

Se dig ud -.

Fabrikanten, der har gjort en Opdagelse, hvorved han kan forbedre Fabrikationen, skal nok holde sin Viden for sig selv. Hans Erfaringer skal ikke udnyttes i andre Virksomheder. — Helt anderledes er Forholdet blandt danske Bønder. De ved, at det ikke gælder om at konkurrere hinanden sønder og sammen, men at det tværtimod er Samarbejdet, der skal hjælpe fremad.

Enhver Landmand gør stadigvæk nye Erfaringer. Ved nøje at følge sin egen Bedrift gør han lagttagelser, som i Fremtiden vil kunne komme ham overmaade meget til gode. Men det vil i Reglen ikke være tilstrækkeligt at se paa ens eget. Den, der nøjes med det, vil som oftest blive bagefter. Det er nødvendigt, at man af og til ser lidt ind paa Naboens Mark. Det kunde være, at der dog var lidt at lære, som ogsaa kunde udnyttes hos een selv.

Naar Landboforeningen afholder Udflugt eller Markvandring, er det netop Tanken derigennem at give Deltagerne Lejlighed til at se andre Bedrifter. Maaske kan man da hente Ideer, som udnyttes hjemme.

Er man paa en saadan Udflugt, er det imidlertid ikke ualmindelig at høre en Udtalelse som denne: „Det har vi da meget bedre selv, det behøver vi da ikke at rejse for at se!“ En saadan Udtalelse vidner som oftest om den talendes Uforstand. Intet er fuldkomment i denne Verden, og alle Vegne vil der være noget at kritisere.

Der vil ogsaa kun være lidt ved det, om man kom rundt til en hel Masse fuldkomne Landbrug, og man saa kom hjem med Følelsen af at have set noget godt, men for en selv fuldstændig uopnaeligt. — Nej, det, det kommer an paa, er blot, at man ser ind til andre og drøfter deres Resultater og Fremgangsmaader med dem. Man vil vel da som oftest finde, at der er noget, der er bedre, og maaske ogsaa noget, der er daarligere, end ens eget, men at der altid er noget at lære for den, der har aabne Øjne og lærevilligt Sind.

Johs. Nyholm.

Enhver Husmoder bør i egen Interesse forlange

Gudhjem Møllers Flormel

Soveværelser

Borde og Stole

Tlf. n. 13 L. PIHL Klemensker.

Aflæg vor moderne
Modesalon
et Besøg!

Der finder De det største Lager.
Fikseste Hætte. Billigste Priser.
Thora Petersen, Allinge.

Gudhjem Sadelmager- og Møbelforretning

Nyheder i Barnevogne, Kurvemøbler, Rejsetøj, Rullegardin, Markiser m. m.

Nic. Koefoed,

Skrædder- og Herreekviperingsforretning leverer gode Varer til billige Priser. Tlf. Klemens n. 44 x

Fest- og Bryllupssange

leveres billigst fra
Allinge Bogtrykkeri.

De Averterende

anmodes høfligst om at indsende [vort Tilgodehavende for Annoncer paa tilsendte Indbetalingskort, Postkonto Nr. 14146, hvilket er den billigste og bekvemteste Maade. Alle Indbetalingskortets 3 Dele maa være udfyldte ved Indbetalingen, men Deres Postbud vil være Dem behjælpelig hermed og modtage Beløbet + 5 Øre i Porto mod Kvittering paa Postbeviset.

Hasle. Hasle.

Restparti af Sommer-Drengeluser a 3 Kr.
do. af — benklæder a 1 —
Rester af Sommerstoffer 1 Kr. m.
Rester af fine Sommerstoffer 2 Kr. m.
2 Sommerfrakker a 10 Kr. 4 Sommerfrakker a 15 Kr.

Andreas Thomsen.

Vier til Tjeneste

med en Mængde gode Ideer til en virkningsfuld Reklame i „NORDBORNHOLM.“

Ønsker De en Annonce, der vil blive læst og husket, da ring op Tlf. Allinge 74 og meddel os, hvad De ønsker at reklamere med, vi skal da sende Dem et Udkast og opgive billigste Pris. „NORDBORNHOLM“ læses i alle Hjem indenfor Deres Kundekreds.

„NORDBORNHOLM“ er det billigste og mest fordelagtigste Blad at avertere i.

Gør et Forsøg, og De vil blive overbevist.

Største Væger af færdige Klædninger

og Arbejdstøj samt prima amerikanske Overalls og Jakter fra 3,25 - 5,00. — Prima blaa Volskindsbentlæder og forst. andre Arbejdsbentlæder, Trøjer, Bluser og Skjorter. — Underbæklædning i Uld og Bomuld til voksne og Børn. Bestillinger paa Klædninger efter Maal. 1ste Kl. Arbejde til billigste Pris. Altid bedste Kvalitet og største Udvalg i Tricotage og Uldgarn.

Altogether og Klæde. **Jens Hansen Allinge.** Værreder og Bomuldstøj.

Alle Tryksager

saasom

Regninger, Meddelelser, Konvolutter,
Dags-Dato, Vekselblanketter,
Visitkort og Takkekort,
Love og Regnskaber,
Sange og Salmer,
Medlemskort

leveres bedst og billigst fra

Allinge Bogtrykkeri.

Ring op Telefon 74.

Et Parti gode **Silkestrømper** 1 Kr. 50 Ø.
pr. Par.
ANDREAS THOMSEN, HASLE

Fører over Hammershus Ruiner med historisk Oversigt og orienterende Kort faas i alle Boglader og Kiosker ved Hammeren.

Dansk og tysk Udgave.
50 Øre.

Køreplan.

Ronne-Allinge Jernbane.

SØGNEDAGE.

Ronne H.—Sandvig.

Ronne H.	7,45	12,50	16,15	19,25
Ryler	8,00	13,05	16,30	19,40
Klemens	8,10	13,15	16,40	19,50
Ra	8,24	13,29	16,54	20,04
Tein	8,36	13,41	17,06	20,16
Allinge	8,44	13,49	17,14	20,24
Sandvig	8,50	13,55	17,20	20,30

Sandvig—Ronne H.

Sandvig	9,25	14,10	17,55	20,50
Allinge	9,30	14,15	18,00	20,55
Tein	9,38	14,23	18,08	21,03
Ra	9,50	14,35	18,20	21,15
Klemens	10,04	14,49	18,34	21,29
Ryler	10,14	14,59	18,44	21,39
Ronne H.	10,30	15,15	19,00	21,55

*) Køber kun fra 27. Juni til 27. August (begge incl.)

SØN- OG HELLIGDAGE

Ronne H.—Sandvig.

Ronne H.	7,45	12,50	16,25	19,25
Ryler	8,00	13,04	16,39	19,39
Klemens	8,08	13,13	16,48	19,48
Ra	8,21	13,26	17,01	20,01
Tein	8,32	13,37	17,12	20,12
Allinge	8,40	13,45	17,20	20,20
Sandvig	8,45	13,50	17,25	20,25

Sandvig—Ronne H.

Sandvig	9,00	14,05	17,50	20,50
Allinge	9,05	14,10	17,55	20,55
Tein	9,13	14,18	18,03	21,03
Ra	9,24	14,29	18,14	21,15
Klemens	9,37	14,42	18,27	21,29
Ryler	9,46	14,51	18,36	21,39
Ronne H.	10,00	15,05	18,50	21,55

Gaa ikke over Aaen efter Vand

Køb Deres Forbrug af Sodavand fra

Mineralvandsfabriken

BORNHOLM

Sandvig Telefon 25

Kofoed & Mortensen

Byggeforretning
Maskinsnedkeri
Ligkistelager

Lad Dem fotografere

hos **P. Anker Poulsen.**

Plader og Film fremfaldes og kopieres. — Forstørrelser udføres.
Telefon Hasle 66.

Køreplan

Almindingen Gudhjem Ronne Jernbane.

SØGNEDAGE

Ronne Almindingen Gudhjem

Ronne H.	7,55	13,10	16,35	20,00
Rexo	7,55	13,10		20,00
Natirleby	8,43	13,58	17,21	20,48
Almindingen	8,53	14,08	17,31	20,58
Ostermarie	9,13	14,28	17,51	21,13
Osterlars	9,21	14,36	17,59	21,26
Gudhjem	9,33	14,48	18,10	21,38

Gudhjem Almindingen Ronne

Gudhjem	7,50	13,00	16,25	19,50
Osterlars	7,59	13,10	16,35	20,00
Ostermarie	8,08	13,19	16,44	20,09
Alminding.	8,27	13,38	17,04	20,28
Natirleby	8,39	13,50	17,15	20,40
Rexo	9,25	14,40	18,05	21,30
Ronne H.	9,25	14,40	18,00	21,30

*) Køber kun fra 27. Juni til 27. August (begge incl.)

SØN- OG HELLIGDAGE.

Ronne Almindingen Gudhjem

Ronne H.	7,55	10,25	13,00	20,00
Rexo	7,55	10,25	13,00	20,00
Natirleby	8,43	11,08	13,48	20,49
Alminding.	8,53	11,18	13,58	20,59
Ostermarie	9,12	11,36	14,17	21,18
Osterlars	9,20	11,44	14,25	21,26
Gudhjem	9,30	11,54	14,35	21,36

Gudhjem Almindingen Ronne

Gudhjem	7,50	10,20	12,55	19,50
Osterlars	7,59	10,29	13,05	20,00
Ostermarie	8,08	10,37	13,13	20,10
Almindingen	8,27	10,54	13,32	20,28
Natirleby	8,38	11,04	13,43	20,40
Rexo	9,25	11,50	14,30	21,30
Ronne H.	9,25	11,50	14,30	21,30